

План уроку 37

Тема: Основи автотранспортного права.

Тема уроку: Правила перевезення вантажів автомобільним транспортом.

Мета уроку. Познайомити учнів з правилами перевезення вантажів автомобільним транспортом.

Серед усіх видів транспортування – перевезення вантажів автомобільним транспортом є найпопулярнішим. Причин на те існує кілька, але основні – доступність і універсальність наземного транспорту. Так за січень-вересень 2017 року: вантажооборот автомобільним транспортом склав 344,9 млн.ткм*, що до антологічного періоду 2016 року складає – 211,7%; перевезено (відправлено вантажів) 1545,3 тис.т* що у порівнянні до обсягу січня-вересня 2016 року – 110,0%.

**з урахуванням вантажних перевезень виконаних фізичними особами-підприємцями*

Відповідно у перевізників виникає ряд питань щодо переліку та оформлення документації при здійсненні таких перевезень.

Перелік документів, необхідних для здійснення перевезення вантажу автомобільним транспортом у внутрішньому сполученні

Автомобільні перевізники, водії повинні мати і пред'являти особам, які уповноважені здійснювати контроль на автомобільному транспорті та у сфері безпеки дорожнього руху, документи, на підставі яких виконують вантажні перевезення.

Документами для здійснення внутрішніх перевезень вантажів є:

- для автомобільного перевізника – документ, що засвідчує використання транспортного засобу на законних підставах, інші документи, передбачені законодавством;
- для водія – посвідчення водія відповідної категорії, реєстраційні документи на транспортний засіб, товарно-транспортна накладна або інший визначений законодавством документ на вантаж, талон про проходження державного технічного огляду, інші документи, передбачені законодавством.

У разі перевезення **небезпечних вантажів** крім документів, передбачених частиною другою цієї статті, обов'язковими документами також є:

- для **автомобільного перевізника** – ліцензія на надання відповідних послуг;
- для **водія** – свідоцтво про допущення транспортного засобу до перевезення певних небезпечних вантажів, свідоцтво про підготовку водіїв транспортних засобів, що перевозять небезпечні вантажі, письмові інструкції на випадок аварії або надзвичайної ситуації.

У випадках **перевезення вантажів з перевищенням габаритних або вагових обмежень** обов'язковим документом також є дозвіл, який дає право на рух автомобільними дорогами України, виданий компетентними уповноваженими органами, або документ про внесення плати за проїзд великовагових (великогабаритних) транспортних засобів, якщо перевищення вагових або габаритних обмежень над визначеними законодавством становить менше семи відсотків.

Основним документом на перевезення вантажів є товарно-транспортна накладна. Товарно-транспортна накладна може оформлюватись суб'єктом господарювання з обов'язковою наявністю в ній інформації про назву документа, дату і місце його складання, найменування (прізвище, ім'я, по батькові) перевізника та/або експедитора, замовника, вантажовідправника, вантажоодержувача, найменування та кількість вантажу, його основні характеристики та ознаки, які надають можливість однозначно ідентифікувати цей вантаж, автомобіль (марка, модель, тип, реєстраційний номер), причіп/напівпричіп (марка, модель, тип, реєстраційний номер), пункти навантаження та розвантаження із зазначенням повної адреси, посади, прізвища та підписів.

Залежно від виду вантажу та його специфічних властивостей до основних документів додаються інші (ветеринарні, санітарні та якісні – сертифікати, свідоцтва, довідки, паспорти тощо),

що визначається правилами перевезень зазначених вантажів. Оформлення перевезень вантажів товарно-транспортними накладними здійснюється незалежно від умов оплати за роботу автомобіля.

Водій (експедитор), зайнятий перевезенням харчових продуктів, повинен мати санітарну книжку з результатами медичного огляду.

Особливу увагу перевізникам при перевезенні вантажів потрібно приділити вимогам «Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів» в частині встановлення порядку дотримання режимів праці та відпочинку водіїв та використання тахографів відповідно до порядку установа, технічного обслуговування та використання контрольних пристроїв (тахографів) на автомобільних транспортних засобах (крім таксі), які використовуються для надання послуг з перевезення пасажирів та вантажів.

Вантажні автомобілі з повною масою понад 3,5 тонн повинні бути обладнані діючими та повіреними тахографами.

Водій транспортного засобу, обладнаного тахографом, повинен мати при собі: протокол про перевірку та адаптацію тахографа до транспортного засобу; заповнені тахокарти у кількості, що передбачена ЄУТР, або картку водія чи роздруківку даних роботи тахографа у разі обладнання транспортного засобу цифровим тахографом.

Водій, що керує ТЗ, який не обладнаний тахографом, веде індивідуальну контрольну книжку водія.

Одними з основних обов'язків адміністрації підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності та господарювання, при здійсненні вантажних перевезень, належить організація обов'язкового страхування кожного водія на випадок нещасної події (згідно із Положенням про обов'язкове страхування від нещасних випадків на транспорті), харчування водіїв у робочий час, організація роботи з ними по вдосконаленню навичок подання першої медичної допомоги та запровадження заходів, спрямованих на зниження напруженості праці і втомлюваності водіїв та забезпечення водіїв санітарно-побутовими приміщеннями і обладнанням, а також приміщеннями для здійснення лікувально-профілактичних заходів.



На сьогодні нормативними документами передбачено здійснення перевезення вантажів із загальною масою (разом з масою транспортного засобу) – не більше 40 т. Зазначена норма не відрізняється від норм, передбачених Європейським законодавством.

Додатково: Для контейнеровозів – 44 т, для транспортних засобів, за встановленими Укравтодором та відповідними підрозділами МВС маршрутами до 46 т. Крім того, вагові параметри контролюються і по навантаженню на вісі – для навантаження на одиночну вісь – 11 т, на здвоєну – 16 т., на строєну – 22 т.

Відповідно до даних наданих фахівцями ДерждорНДІ, близько 74% автомобільних доріг були збудовані під розрахункові навантаження на вісь – 6 тонн та загальною вагою не більше – 24 т. Щорічні збитки, які завдаються дорожньому господарству внаслідок руйнування доріг, спричинених рухом великовагових транспортних засобів складає – більш ніж 2 млрд. гривень. За дослідженнями Світового банку щорічні втрати ВВП країни внаслідок незадовільного стану автомобільних доріг складають 3-4% ВВП. Понад 90% автомобільних доріг в Україні потребують виконання ремонтно-будівельних робіт.

Отже, з метою збереження автомобільних доріг загального користування, центральним органом виконавчої влади проводяться заходи щодо запобігання та недопущення руйнування автомобільних доріг загального користування.

Габаритно-ваговий контроль транспортних засобів на автомобільних дорогах загального користування здійснюється Укртрансбезпекою, її територіальними органами та відповідними підрозділами МВС, що забезпечують безпеку дорожнього руху.



Законодавством та іншими нормативно-правовими актами передбачено відповідальність за здійснення перевезень вантажів понад дозволених нормативів та нараховується плата за проїзд автомобільними дорогами, яка розраховується за відповідною формулою (постанова КМУ від 27 червня 2007 р. № 879).

У разі перевищення нормативу хоча б одного вагового або габаритного параметру: до 10% – нараховується у подвійному розмірі; на 10-40% – нараховується у потрійному розмірі; більш як на 40% — нараховується у п'ятикратному.

За проїзд без дозвільних документів транспортних засобів, вагові параметри яких перевищують нормативні, передбачений адміністративний штраф у розмірі 100 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (1700 гривень).